

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

12 липня 2018 р.

Київ

№ 355 - р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 10.07.2018 № 500-01/2554-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Департаменту фінансової політики Черкаської міської ради № 491/18-08 від 28.03.2018 (вх. № 164-ПДД від 03.05.2018), та лист про надання додаткової інформації № 770/18-08 від 08.05.2018 (вх. № 238-ПДД від 16.05.2018), які було подано на виконання пункту 2 Розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп),

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом № 491/18-08 від 28.03.2018 (вх. № 164-ПДД від 03.05.2018) Департаментом фінансової політики Черкаської міської ради було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення) на виконання пункту 2 Розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом № 500-29/05-4590 від 16.04.2018 було залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію.
- (3) Листом Департаменту фінансової політики Черкаської міської ради № 770/18-08 від 08.05.2018 (вх. № 238-ПДД від 16.05.2018) надано додаткову інформацію до Повідомлення.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. НАДАВАЧ ПІДТРИМКИ

- (4) Департамент фінансової політики Черкаської міської ради (18000, м. Черкаси, вул. Б. Вишневецького, 36, ідентифікаційний код юридичної особи 38764629).

2.2. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

(5) Суб'єкти господарювання.

2.3. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

(6) Метою (ціллю) підтримки є:

- сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим;
- сприяння окремим видам господарської діяльності.

2.4. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (7) Встановлення ставок земельного податку та податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості у розмірі меншому за максимальний, що визначений Податковим кодексом України, з метою уникнення надмірного фіскального тягара на суб'єктів господарювання та недопущення зростання податкового навантаження на суб'єктів господарювання.
- (8) Розвиток малого та середнього підприємництва шляхом зниження податкового навантаження.

2.5. ФОРМА ПІДТРИМКИ

(9) Зменшення ставок податків.

(10) Відповідно до рішення Черкаської міської ради від 25.06.2015 № 2-1312 «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси» зі змінами, були встановлені ставки окремих податків та зборів у розмірах нижче граничних та надані податкові пільги.

2.6. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

(11) Податковий кодекс України.

(12) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

(13) Рішення Черкаської міської ради:

- № 2-1312 від 25.06.2015 «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси»;
- № 2-136 від 28.01.2016 «Про внесення змін до рішення Черкаської міської ради від 25.06.2015 № 2-1312 «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси»;
- № 2-279 від 15.03.2016 «Про внесення змін до рішення Черкаської міської ради від 25.06.2015 № 2-1312 «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси»;
- № 2-1619 від 13.02.2017 «Про внесення змін до рішення Черкаської міської ради від 25.06.2015 № 2-1312 «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси».

2.7. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

(14) 01.01.2015 – 31.12.2017.

2.8. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (15) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, підтримка надається з метою уникнення надмірного податкового тягара на суб'єктів господарювання й розвитку малого та середнього підприємництва.
- (16) Відповідно до пункту 6.2 Положення про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на території міста Черкаси, затвердженого рішенням Черкаської міської ради від 25.06.2015 № 2-1312 (зі змінами), ставка податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюється у розмірі 0,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.
- (17) Пунктом 6 Положення про встановлення плати за землю на території міста Черкаси, затвердженого рішенням Черкаської міської ради від 28.01.2016 № 2-136, встановлюються ставки земельного податку за земельні ділянки, зокрема:
- ставка податку для фізичних і юридичних осіб за земельні ділянки, надані для розміщення гаражів (з урахуванням земель, що перебувають в постійному користуванні) у розмірі 3 відсотка від їх нормативної грошової оцінки. Винятком є 2016 рік, ставка податку на цей період за земельні ділянки, надані для розміщення гаражів, крім приватизованих земель, становить 1,5 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
 - ставка податку для юридичних осіб за земельні ділянки, зайняті житловим фондом, у розмірі 0,03 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
 - ставка податку для юридичних осіб за земельні ділянки під нежитловими приміщеннями (його частинами) у багатоквартирному житловому будинку за площі під такими приміщеннями (їх частинами), з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території, у розмірі 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
 - ставка податку для юридичних осіб за земельні ділянки державної та комунальної власності, що знаходяться у користуванні юридичних осіб, право користування якими в установленому законом порядку не оформлене у розмірі 3 відсотка від їх нормативної грошової оцінки. Винятком є земельні ділянки державної та комунальної форм власності, зайняті житловим фондом, ставка податку для яких становить 0,15 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;
 - ставка податку для фізичних і юридичних осіб за земельні ділянки на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, використання яких не пов'язано з функціональних призначенням цих територій та об'єктів, у розмірі 5 відсотків від їх нормативної грошової оцінки;
 - ставка податку за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності), у розмірі 3 відсотка від їх нормативної грошової оцінки. Винятком є 2016 рік, ставка податку на цей період становить 1,5 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.
- (18) Відповідно до пункту 7.1 Положення про встановлення плати за землю на території міста Черкаси, затвердженого рішенням Черкаської міської ради від 28.01.2016 № 2-136, від сплати податку звільняються фізичні та юридичні особи відповідно до статей 281 та 282 Податкового кодексу України, а також:

- заповідники, у тому числі історико-культурні, національні природні парки, заказники (крім мисливських), парки державної та комунальної власності, регіональні ландшафтні парки, ботанічні сади, дендрологічні і зоологічні парки, пам'ятки природи, заповідні урочища, та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва;
- дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів сільськогосподарського профілю та професійно-технічних училищ
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, заклади, установи та організації, спеціалізовані санаторії України для реабілітації, лікування та оздоровлення хворих, військові формування, утворені відповідно до законів України, Збройні Сили України та Державна прикордонна служба України, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів;
- дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України незалежно від їх підпорядкованості, у тому числі дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій;
- релігійні організації України, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, за земельні ділянки, надані для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення їх діяльності, а також благодійні організації, створені відповідно до закону, діяльність яких не передбачає одержання прибутків;
- санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських організацій інвалідів, реабілітаційні установи громадських організацій інвалідів;
- дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади незалежно від форм власності і джерел фінансування, заклади культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів;
- підприємства, установи, організації, громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, у тому числі аероклуби та авіаційно-спортивні клуби Товариства сприяння обороні України, - за земельні ділянки, на яких розміщені спортивні споруди, що використовуються для проведення всеукраїнських, міжнародних змагань та навчально-тренувального процесу збірних команд України з видів спорту та підготовки спортивного резерву, бази олімпійської та параолімпійської підготовки, типи яких затверджуються Черкаською міською радою;
- комунальні підприємства, за земельні ділянки на яких розміщені будівлі і споруди для експлуатації та обслуговування міського електротранспорту.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (19) Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) було прийнято Верховною Радою України 01.07.2014 на виконання міжнародних зобов'язань України, які виникли, зокрема, внаслідок підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), та Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.
- (20) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги

для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (21) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (22) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Податкові пільги як об'єкт державної допомоги

- (23) Відповідно до статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України.
- Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (24) Статтею 143 Конституції України встановлено, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (25) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (26) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що територіальна громада - жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.
- (27) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

- (28) Статтею 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (29) Відповідно до статті 8 Податкового кодексу України в Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори. До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Кодексом.
- (30) До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.
- (31) Згідно зі статтею 10 Податкового кодексу України до місцевих податків належать:
- податок на майно;
 - єдиний податок.
- Пунктом 10.3 статті 10 Податкового кодексу України передбачено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.
- Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.
- Зарахування місцевих податків та зборів до відповідних місцевих бюджетів здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України.
- (32) Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 Кодексу не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.
- (33) Згідно з підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості, у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (34) Статтею 274 Податкового кодексу України визначено, що:
- ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3 відсотків від їх нормативної грошової оцінки, для земель загального користування - не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь - не менше 0,3 відсотка та не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки;

- ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності).

- (35) Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України, зокрема, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (36) Згідно зі статтею 264 Угоди про асоціацію Сторони домовились, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

- (37) Відповідно до частини першої статті 107 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС), якщо в Договорах не обумовлено інакше, допомога, яку в будь-якій формі надає держава-член або яку надано за рахунок державних ресурсів, що спотворює або загрожує спотворити конкуренцію, надаючи переваги певним суб'єктам господарювання або виробництву певних товарів, є несумісною з внутрішнім ринком тією мірою, якою вона впливає на торгівлю між державами-членами.

- (38) Відповідно до Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Повідомлення Європейської комісії) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.

Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад, щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.

- (39) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:

- фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);

- встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.

- (40) Згідно з пунктом 174 Повідомлення Європейської комісії, податкові рішення надають вибіркової переваги для своїх адресатів, зокрема, коли:

- відповідне рішення про встановлення ставки податку неправильно застосовує національне податкове законодавство, і це призводить до зменшення суми податку;

- рішення не доступне підприємствам, що мають аналогічну юридичну та фактичну ситуацію; або
 - орган надає більш «сприятливий» режим оподаткування порівняно з іншими платниками податків у аналогічному фактичному та юридичному становищі.
- (41) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, вважатимуться заходом державної допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.
- (42) Матеріальна вибірковість заходу передбачає, що він поширюється лише на окремі суб'єкти господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.
- (43) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.
- (44) Відповідно до статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (45) Черкаською міською радою встановлено ставки місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України та не встановлені індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих суб'єктів господарювання та/або не звільнено їх від сплати таких податків та зборів.
- (46) Відповідно до інформації, зазначеної у Повідомленнях, для окремих груп суб'єктів господарювання та/або окремим суб'єктам господарюванням:
- не затверджені зменшені ставки земельного податку, не зменшений розмір орендної плати та не надані індивідуальні пільги зі сплати цього податку. Ставки податку та розмір орендної плати встановлені за земельні ділянки залежно від видів цільового призначення земель;
 - не затверджені зменшені ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та не надані індивідуальні пільги зі сплати цього податку. Ставки встановлені залежно від типів об'єктів нерухомості.
- (47) Отже, встановлення ставок податку на нерухоме майно та плати за землю у меншому розмірі за максимальний, що визначений Податковим кодексом України, в межах територіальної громади міста Черкаси не надає переваг суб'єктам господарювання та не містить вибіркового характеру.
- (48) Експертами проекту технічної допомоги Європейського Співтовариства «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» підтримано зазначену позицію листом від 10.05.2018 № SESAR2018/05-02 з аналогічного повідомлення.
- (49) Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та

оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2017 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом фінансової політики Черкаської міської ради Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надавав Департамент фінансової політики Черкаської міської ради, відповідно до рішення Черкаської міської ради від 25.06.2015 № 2-1312 «Про затвердження Положень та ставок місцевих податків і зборів на території міста Черкаси», зі змінами, щодо встановлення в межах територіальної громади міста Черкаси ставок податку на нерухоме майно та плати за землю у меншому розмірі за максимальний, що визначений Податковим кодексом України, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Головуючий –
перший заступник Голови Комітету –
державний уповноважений

М. НІЖНІК